

Kinderdagverblijf
&
buitenschoolse opvang

BANJER

Pedagogisch Beleidsplan

INHOUDSOPGAVE PEDAGOGISCH BELEIDSPAN KDV & BSO BANJER

ALGEMENE INLEIDING

Doelstelling

- 1. Veiligheid en welbevinden**
  - 1.1 Stamgroep**
  - 1.2 Afname vaste dagen**
  - 1.3 Dagindeling**
  - 1.4 Voedingsbeleid**
  - 1.5 Slapen**
  - 1.6 Veiligheid**
  - 1.7 Hygiëne**
  - 1.8 Ziektebeleid**
- 2. Samenwerken met ouders**
  - 2.1 Mentorschap**
  - 2.2 Wanneer**
  - 2.3 Brengen en halen**
  - 2.4 Bijzondere gebeurtenissen**
  - 2.5 Opmerkingen / Klachten**
- 3. Ontwikkelingsgericht werken**
  - 3.1 Ontwikkelingsstimulering**
  - 3.2 Zindelijkheidsstraining**
- 4. Ontwikkelingsaspecten**
  - 4.1 De motorische ontwikkeling**
  - 4.2 Sociale-emotionele ontwikkeling c.q. veiligheid**
  - 4.3 Taalontwikkeling**
  - 4.4 Persoonlijke ontwikkeling c.q. competenties**
  - 4.5 Creatieve ontwikkeling**
  - 4.6 Ontwikkeling van kinderen 4 tot 13 jaar.**
  - 4.7 Waarden en normen**
  - 4.8 Begeleiding en zorg**
- 5 Feestrituelen en vieringen**
- 6 Kwaliteit op de groep: extra dagdelen / ruilen van dagdelen**
- 7 Overdracht naar bso of basisschool**
- 8 Het verlaten van de eigen stamgroep**
- 9 Vier ogen principe**
- 10 Beroepkracht-kind-ratio (BKR)/achterwacht/werktijden**
- 11 Stagiaires**
- 12 Beleidsplan Veiligheid en Gezondheid**
- 13 Tot slot**

Inleiding

Het pedagogisch beleidsplan geeft aan wat de uitgangspunten zijn die kdv en bso Banjer hanteert bij de omgang met en opvoeding van kinderen in de leeftijd van 0 tot 13 jaar.

Het pedagogisch beleidsplan is de basis van ons dagelijks handelen binnen ons kdv en bso Banjer. Het biedt ouders c.q. verzorgers inzicht in de werkwijze die wij hanteren en de beroepskrachten handvatten met betrekking tot onze verwachting van hun omgang met de kinderen binnen het kdv en bso.

Dit pedagogisch beleidsplan is opgesteld begin 2004 en is in de loop der jaren aangepast. Aanpassingen zijn van toepassing wanneer er bijvoorbeeld een wijziging in de Wet Kinderopvang wordt doorgevoerd of er intern een en ander is veranderd.

Kdv en bso Banjer richt zich op twee doelgroepen.

- Dagopvang voor kinderen in de leeftijd vanaf 8 weken tot 4 jaar
- Bso voor kinderen in de leeftijd vanaf 4 tot 13 jaar

Kdv Banjer
Ekelshoek 21
1261 TT BLARICUM
035-5389081
info@kdvbanjer.nl

Bso Banjer
Eemnesserweg 18
1261 HG BLARICUM
06-12903575
bsobanjer@hotmail.com

Deze versie is voor het laatst aangepast medio juni 2018.

Doelstelling

Kdv en bso Banjer heeft als doel:

- een goed contact met de kinderen en ouders c.q. verzorgers op te bouwen zodat zij zich thuis voelen bij ons, dit in een gezellige, veilige en hygiënische omgeving; Dit proberen wij te bewerkstelligen door een (uitgebreide) overdracht te geven aan ouders bij het ophalen van het kind en door tussentijds evaluatiegesprekken te hebben over de ontwikkeling van het kind.
- de ontwikkeling van de kinderen op diverse vlakken te stimuleren d.m.v. zang, taal, spel, bewegen op muziek en creativiteit;
- kinderen de ruimte bieden om zich op hun eigen niveau en in hun eigen tempo te kunnen ontwikkelen en ontplooiën op zowel lichamelijk, emotioneel, persoonlijk en sociaal vlak;
- kinderen te respecteren zoals zij zijn, zodat zij hun eigen identiteit behouden
- kinderen goed te observeren zodat wij de ouders c.q. verzorgers op de hoogte kunnen houden van ontwikkeling van hun kind(eren).

1. Veiligheid en welbevinden

Dit zijn voor ons belangrijke uitgangspunten. Een kind moet zich veilig voelen in zijn of haar omgeving, moet vertrouwen hebben in de mensen die een rol spelen in zijn of haar leven, een kind moet het gevoel hebben dat het kan zijn zoals het is en dat het onvoorwaardelijk geaccepteerd wordt.

Een kind dat zich niet geborgen en veilig voelt, kan zich niet vrijuit ontwikkelen, kan niet onbevangen in de wereld staan, is geremd in het leggen van contact en voelt zich niet gelukkig.

Pas vanuit een geborgen en veilige omgeving, wanneer het kind de zekerheid heeft dat de beroepskracht er voor hem is wanneer het daar behoefte aan heeft, kan het kind zich verder ontwikkelen, kan het nieuwe stappen zetten, de omgeving verkennen en vriendjes maken.

Kinderen veiligheid en geborgenheid bieden binnen ons kinderdagverblijf gaat bij ons voor een groot deel vanzelf: de beroepskrachten zijn er voor de kinderen, staan open voor het individuele kind, zij benaderen hen op eigen niveau en scheppen een gezellige, open sfeer waarin ieder kind wordt gezien.

Sociale veiligheid is ook heel belangrijk. Hierbij valt te denken aan grensoverschrijdend gedrag van volwassenen en kinderen, kindermishandeling en vermissing. Om het risico op grensoverschrijdend gedrag te minimaliseren dienen alle medewerkers in bezit te zijn van een 'Verklaring Omtrent Gedrag'. Er heerst binnen Banjer een open bedrijfscultuur waarbij medewerkers elkaar ook durven aan te spreken.

Daarnaast hanteren wij het vier ogen principe waarbij er idealiter twee beroepskrachten op de groep aanwezig zijn en besteden wij aandacht aan de overdracht van waarden en normen aan kinderen. Ook zij moeten leren hoe zij met elkaar dienen om te gaan.

Daarnaast leren wij de kinderen zelfredzaam te zijn en bijvoorbeeld 'stop hou op, ik vind het niet leuk' te zeggen. Wij ondersteunen ze in het mondig zijn op het moment dat het nodig is.

Met betrekking tot kindermishandeling hebben wij een cursus 'Meldcode' gevolgd waarbij onder meer dieper is ingegaan op het 5 stappen plan dat wij moeten volgen;

1. het in kaart brengen van signalen;
2. overleg met collega;
3. gesprek met betrokkenen;
4. wegen van het geweld;
5. beslissen over zelf hulp organiseren of melden.

Daarnaast bespreken wij de meldcode regelmatig waardoor het actueel blijft. Het is belangrijk dat wij alert blijven en signaleren en mogelijk melden. Dit 5 stappenplan hangt ook zichtbaar op iedere groep.

Met betrekking tot de vermissing van een kind hanteren wij het protocol 'vermissing van een kind' waarin stapsgewijs staat beschreven welke stappen wij moeten volgen. Uiteraard treffen wij alle maatregelen om te voorkomen dat er een vermissing plaatsvindt.

1.1 Stamgroep

Binnen de dagopvang werken wij met vier horizontale stamgroepen. Een stamgroep is een voor het kind vaste groep waarop het wordt opgevangen.

Dit houdt in dat er in totaal vier groepen zijn met kinderen in dezelfde leeftijdscategorie. De kinderen blijven gedurende de dag in principe ook op deze stamgroep met vaste beroepskracht. De kinderen verlaten de stamgroep bijvoorbeeld bij het naar buiten gaan. Dit kan zijn op ons eigen buitenplein maar af en toe verlaten wij ons eigen terrein om bijvoorbeeld naar de speeltuin te gaan of een wandeling is het bos te maken.

De verdeling op het kdv van de stamgroepen is als volgt:

- babygroep voor baby's vanaf 8 weken tot ca. 15/16 maanden (max. 12 kinderen)
- Dreumesgroep voor kindjes vanaf ca. 15/16 maanden tot 2 jaar (max. 10 kinderen)
- Peutergroep voor kinderen vanaf 2 tot 3 jaar (max. 14 kinderen)
- Kleutergroep voor kinderen vanaf 3 tot 4 jaar (max. 14 kinderen)

Bij de bso hebben wij 3 en maximaal 4 stamgroepen met een maximum van 20 kinderen per groep. Er is een groep voor kinderen vanaf 4 tot ca. 5 jaar, een groep voor kinderen vanaf ca. 5 tot en met ca. 6,5 jaar en een groep voor kinderen van ca. 6,5 jaar en ouder. Voor deze groepen zijn er vier verschillende groepsruimten beschikbaar. Binnen deze ruimten zijn diverse speelhoeken gemaakt zodat er aanbod qua speelmateriaal is voor kinderen met diverse interesse en in verschillende leeftijdscategorieën.

Wat betreft de opvang op de eigen stamgroep zijn de woensdag en vrijdag echter uitzonderingen omdat er op deze dagen veel minder kinderen aanwezig zijn. Op het kdv kunnen wij de baby en dreumesgroep samenvoegen, evenals de peuter en kleutergroep. Bij de BSO kunnen in vakanties en rustige dagen alle groepen worden samengevoegd.

Een kind maakt gedurende de week gebruik van ten hoogste twee verschillende stamgroepen.

Soms bieden wij ook groep overstijgende activiteiten aan. Een kind/groepje kinderen (al dan niet uit verschillende groepen) gaat dan gedurende een bepaalde periode van de dag in een andere (groeps)ruimte spelen, specifiek voor dit groepje worden er extra activiteiten aangeboden (denk hierbij aan een yogales).

Het kan ook voorkomen dat er tijdens schoolvakanties en op dagen waarop er weinig kinderen ingepland staan, groepen worden samengevoegd. Ook kan dit voorkomen bij ziekte van een beroepskracht. Voorwaarde is dat de leidster/kind-ratio hiertoe de mogelijkheid biedt. Wanneer groepen worden samengevoegd stellen de beroepskracht de ouders hiervan op de hoogte en zorgen zij voor een bij de leeftijd passend activiteiten aanbod voor alle kinderen. Met het ondertekenen van het opvangcontract geven ouders aan van deze afspraak op de hoogte te zijn.

1.2 Afname vaste dagen

Binnen het kdv (kdv) werken wij uitsluitend met afname van hele dagen dagopvang met een minimum van één hele dag per week. Halve dagopvang is uitsluitend mogelijk indien de planning dat toelaat en in combinatie met minimaal twee hele dagen opvang per week of als het gaat om incidentele, extra opvang buiten de vaste dagen om. Deze extra dagen zullen separaat worden gefactureerd.

Wat betreft de bso (bso) is er ook een minimum afname van een middag per week. In onze standaard tariefstelling zijn de dertien weken schoolvakantie en studiedagen opgenomen. Het is tevens mogelijk om opvang af te nemen excl. vakantie en studiedagen. In specifieke gevallen bieden wij ouders eventueel de mogelijkheid hun kind vanaf 7.30 uur op ons kdv te brengen. Wij (de directie) brengen het kind/de kinderen dan om 8.15 uur met onze eigen auto naar school.

1.3 Dagindeling

De dagindeling van diverse groepen binnen het kdv is afhankelijk van de leeftijd van de kinderen op de groep. Op alle groepen proberen wij een balans te vinden tussen binnen -en buitenactiviteiten en tussen vrij spel en gestructureerde activiteiten. Daarnaast zijn wij tijdens het vrij spel uiteraard wel betrokken bij de kinderen. Ook bieden wij dagelijks variëteit hoewel herhaling van bepaalde terugkerende activiteiten de kinderen ook weer houvast biedt. Hierbij valt te denken aan het dagelijks lezen van hetzelfde boekje of het zingen van hetzelfde liedje dat bijvoorbeeld weer binnen het lopende thema valt.

Wanneer de kinderen er allemaal zijn, gaan wij rond half tien aan tafel en zingen bijvoorbeeld een liedje waarin alle kindjes welkom worden geheten. Hierbij worden de namen van alle aanwezige kinderen genoemd. Hierdoor leren nieuwe kinderen de namen van andere kinderen kennen en daarnaast het is een lief liedje dat alle kinderen laat voelen dat zij welkom zijn bij Banjer.

Daarna maken de beroepskrachten voor ieder kind een eigen bakje fruit, krijgen zij een beker water en zingen wij een 'fruit liedje'. Het zingen heeft onder meer tot doel de taalontwikkeling te stimuleren. Na het fruit eten krijgen de kinderen een schone luier of gaan naar de wc. Wij leren de peuters/kleuters dat zij hun handen na ieder wc bezoek moeten wassen omdat het belangrijk is dat je handen schoon zijn. Uiteraard begeleiden wij de kinderen hierin, we doen het stapsgewijs voor, zodat zij leren hoe zij het zelf moeten doen.

Nu is er tijd voor vrij spel (binnen of buiten) en/of een activiteit. Die activiteit kan bijvoorbeeld zijn, een knutsel maken of boekje lezen in de kring, dat te maken heeft met het lopende thema. Tijdens het vrij spel vormen zich de sociaal -emotionele ontwikkeling en de creativiteit. Gestructureerde groepsactiviteiten leren een kind geduld op te brengen en wachten op elkaar. Daarnaast vergroten zij hun spanningsboog, hun concentratie. Op een baby en dreumesgroep is er veel vrij spel en veel minder gestructureerde activiteit omdat deze leeftijd kinderen zich nog niet (goed) kunnen concentreren op een activiteit. Hiervoor zijn zij nog te jong.

Wanneer het kwart over 11 is wordt er een opruimliedje aangezet en weten de kinderen dat het tijd is hun spel te staken en op te gaan ruimen omdat zij gaan lunchen. Als er buiten is gespeeld gaan de kinderen eerst handen wassen voor ze aan tafel gaan.

Op de baby -en dreumesgroep wijken ze soms af van deze tijden omdat wij ons op deze groepen meer moeten aanpassen aan het ritme van de kinderen, dit in verband met afwijkende voeding -en slaapschema's van de kinderen.

Als wij aan tafel gaan voor de lunch, wordt er voorafgaand altijd een 'smakelijk eten' liedje gezongen. Na het eten kleden de peuters en kleuters zichzelf uit, sommige kinderen doen dit geheel zelfstandig en andere kinderen hebben hier wat hulp bij nodig. Na het eten worden de kinderen weer verschoond of gaan naar de wc.

Het slapen van de oudste dreumesen, peuters en kleuters gebeurt op een vaste tijd. Tussen half één en één uur liggen de kinderen op bed en slapen ze tot half drie, drie uur. De baby's en jongste dreumesen slapen vaak meerdere keren per dag. In dit geval bepaalt het kind het slaapritme. Voor alle kinderen is er aparte slaapruijnte en eigen bedje aanwezig. Kinderen slapen dus niet op hun groepsruimte. Er zit ook altijd een slaapwacht (beroepskracht) op de peuter/kleuter slaapkamer wanneer er ook kinderen op rustbedjes liggen. De slaapwacht ziet erop toe dat er rust heerst, zodat ieder kind uitgerust aan de middag kan beginnen.

Wanneer de kindjes uit bed zijn, worden zij verschoond en aangekleed en gaan zij aan tafel voor iets lekkers. Dit kan een rijstwafel of koekje zijn maar ook komkommer met tomaatjes en paprika en iets te drinken. Als de kinderen 's ochtends niet naar buiten zijn gegaan doen wij dat 's middags. Iedere groep gaat in elk geval iedere dag minimaal één keer buiten, spelen op ons buitenplein tenzij het weer dit niet toelaat. Met mooi weer gaan wij ook wel eens weg met de bakfiets het bos in, naar de hei of zomers even naar De Hoop voor een ijsje.

De babygroep vormt hierop een uitzondering omdat het afhankelijk is van de leeftijd van de baby's op de groep. Soms wordt er gewandeld met de baby's en zomers kunnen zij zich ontwikkelen in onze grote buiten box.

Sommige kinderen eten aan het eind van de dag tussen 16.30-17.00 uur ook warm bij Banjer. Ouders geven dan eten mee dat gelijk bij binnenkomst in onze koeling wordt gezet. Belangrijk is wel dat het eten veilig is bereid en dat het thuis op de juiste wijze is gekoeld voor het bij ons in de koeling staat. Onze voorkeur gaat ernaar uit dat kinderen thuis eten, maar wij kunnen ons voorstellen dat voor ouders die pas na 18.00 uur hun kind komen halen, het lastig is om het bij thuiskomst nog te laten eten. Toetjes worden sowieso niet bij Banjer gegeven. Tussen 16.30 en 18.20 uur worden alle kinderen weer opgehaald.

Kdv

Bij Banjer werken we met een vast dagritme, omdat wij regelmaat belangrijk vinden. Regelmaat biedt kinderen houvast. De baby's nemen hun eigen dagritme mee van thuis. Als ze wat ouder worden (vanaf ca. 1,5 jaar), rollen ze langzaam in het vaste dagritme. Dat ziet er als volgt uit:

- 7.30-9.30 Kinderen worden gebracht. Na een kopje koffie/thee en het uitzwaaien van de ouders gaan ze lekker spelen.
- 9.30-10.00 Fruit eten, drinken en zingen van liedjes.
- 10.00-10.15 Verschoontijd. Degene die een luier dragen worden verschoond en de andere kinderen doen een plas op de pot/wc.
- 10.15-11.15 Baby's/dreumesen gaan slapen, de rest gaat lekker spelen. Bij mooi weer gaan de kindjes naar buiten en anders een gezamenlijke activiteit. Dit kan bijvoorbeeld en knutselactiviteit zijn n.a.v. bijvoorbeeld een bepaald thema of ze gaan muziek maken.
- 11.30 Handen wassen.
- 11.30-12.30 Brood eten, melk drinken.
- 12.45 Verschoontijd.
- 13.00-15.00 Kinderen die willen slapen gaan slapen en de overgebleven, grotere kinderen die niet meer slapen, gaan een rustige activiteit doen.
- 15.00-15.15 Kinderen worden wakker (gemaakt), verschoond en aangekleed.
- 15.15-16.00 Kinderen krijgen drinken met een cracker of koek.
- 16.00-18.30 Gezellig spelen tot dat ouders hen weer komen halen. Vaak bieden wij de kinderen rond 17.00 uur ook nog wat te drinken en iets kleins te eten aan, zeker tijdens de warme zomer maanden.

Bso

De kinderen van groep 1 en 2 worden door ons opgehaald uit de klas. De overige kinderen komen zelfstandig naar de bso ruimte toe. De jongste groep kinderen (4 tot 6,5 jaar) speelt in de speelzalen en de grotere kinderen in de aula. Er is bewust voor gekozen om de jongste kinderen in de kleinere speelzalen op te vangen om ze een gevoel van veiligheid en geborgenheid te bieden. De aula is gelijk weer heel groot.

De kinderen kunnen zich bij de buitenschoolse opvang lekker ontspannen na een drukke schooldag. Even alles loslaten en lekker ontladen. Gezamenlijk wat eten en drinken en praten over de sensaties van de dag. Kinderen kunnen bij ons hun verhaal kwijt en genieten ook hier van hun vrije tijd. Niets moet, veel mag.

Kinderen die al naar de basisschool gaan, kunnen heel goed aangeven wat ze leuk vinden om te doen en praten mee over activiteiten en de dagelijkse gang van zaken. Als de kinderen er behoefte aan hebben kunnen zij knutselen, zich verkleden, dansen of lekker voetballen, een gezelschapsspel spelen of af en toe met de (spel)computer spelen (max. 1/2 uur p/d). Rustig een boek lezen of even lekker hangen op de bank kan natuurlijk ook.

Wij streven naar een thuissituatie met vaste structuren. Dus als er huiswerk moet worden gemaakt, is daar gelegenheid toe. Wil een vriendje of vriendinnetje een keer komen spelen, mag dat, in overleg met de beroepskracht.

Als een kind naar een club of vereniging gaat buiten het gebouw waarin de bso is gevestigd, maar wel tijdens de opvanguren, moeten daar duidelijke afspraken met de leiding over gemaakt worden.

In de vakantie, wanneer kinderen een hele dag komen, zullen de vaste punten tijdens de dag het drinken (tussen 10.00 en 10.30 u. en tussen 15.00 en 15.30 u.) en het eten rond 12.30 u. zijn. Daarbuiten kunnen de kinderen weer naar eigen inzicht spelen of activiteiten doen. De kinderen zijn vrij om wel of niet daaraan deel te nemen.

1.4 Voedingsbeleid

Wij bieden gevarieerde en verantwoorde voeding aan. Dit begint 's op het kdv ochtends met het eten van fruit en het drinken van water. Standaard zijn er appels, bananen en peren aanwezig. Daarnaast werken wij met seizoensgebonden fruitsoorten als aardbeien, meloen, mango, nectarines etc. Bij het geven van fruit aan baby's houden wij natuurlijk rekening met de voedingsadviezen van het consultatiebureau (geen kiwi's en aardbeien) en starten wij met één fruit soort tegelijk. Ouders zijn hierin leidend. Bij de bso eten wij alleen fruit tijdens schoolvakanties omdat de kinderen dan de gehele dag aanwezig zijn.

Tijdens de lunch is er volkorenbrood en ook een keuze van hartig (humus, kaas, ham, smeerkaas met minder zout) en zoet (pindakaas, vruchtenhagel, appelstroop, jam) beleg. Onze insteek is dat er altijd eerst een boterham met hartig beleg gekozen moet worden. Dit geldt niet alleen voor het kdv maar ook voor de bso waar wij op woensdag en vrijdag en tijdens schoolvakanties met de kinderen lunchen. Wij hanteren ook een maximumaantal broodjes, afhankelijk van de leeftijd van de kinderen. Als kinderen nog trek hebben bieden wij een rijstwafel of cracker aan.

's Middags na het slapen of aan het eind van de middag bij de bso, bieden wij naast een koekje, rijstwafel of blokje kaas, ook tomaatjes, komkommer, augurk, wortel en paprika aan. Wij vinden het belangrijk dat kinderen ook gezond en niet te vet/zout/zoet eten.

Bij het bereiden van voeding is het natuurlijk heel belangrijk dat hier hygiënisch mee wordt omgegaan. Hiervoor hanteren wij een protocol waarin beschreven staat hoe wij zo veilig mogelijk kunnen omgaan met voeding en persoonlijke hygiëne. Uiteraard houden wij ook rekening met allergieën en mogelijke diëten van kinderen.

Wij houden bij ons voedingsbeleid rekening met het feit dat kinderen niet te veel vet, suiker of zout binnenkrijgen. Wij bieden dan dagelijks vers fruit en ook heel regelmatig verse groenten afgestemd op de leeftijd van het kind. Denk hierbij aan komkommer, paprika en tomaatjes.

Kdv Banjer verzorgt de voeding van uw kind.

- kinderen tot en met 12 maanden krijgen babyvoeding (Nutrilon standaard of Hero standaard)
- brood
- broodbeleg (hartig en appelstroop of honing)
- vers fruit
- halfvolle melk
- karnemelk
- magere yoghurt
- limonade (zonder kleur en smaakstof)
- vruchtenmix of appelsap
- koek, crackers, soepstengel, rijstwafel, groente of afhankelijk van de leeftijd iets anders.

Uiteraard kunt u ook borstvoeding meegeven. Wij ontvangen dat graag verdeelt in porties en per dag, en niet al voor de hele week vooruit. Moedermelk moet in de koelkast ontdooien of onder de kraan met stromend water (ca. 20 graden) maar wij ontvangen bij voorkeur melk die al ontdooit is. Borstvoeding wordt niet in de magnetron opgewarmd maar in warm water. Daarnaast mag borstvoeding niet langer dan 30 minuten buiten de koeling staan.

Flessen en spenen worden van thuis meegenomen, evenals medicijnen en speciale voedingsmiddelen (dieetvoeding i.v.m. allergie, etc.). Houdt u goed in de gaten wanneer uw kind toe is aan een andere voedingspeen (bijv. 1,2,3 speen) en geef regelmatig een nieuwe fopspeen mee.

Indien u wenst dat uw kind op het kdv van een avondmaaltijd wordt voorzien (dit geven wij de kinderen tussen 16.30-17.00 uur), dient u dit zelf mee te geven. Denk er aan dit eten op een veilige en hygiënische wijze moet zijn bereid. Deze maaltijd mag maximaal 30 minuten buiten de koeling staan. Het is dus belangrijk het eten bij binnenkomst bij Banjer, direct door u in de koeling wordt geplaatst. Eten dient ontdooit te zijn wanneer u het bij Banjer in de koeling plaatst. Omdat dit een extra service is en het de beroepskrachten veel tijd kost, gaat onze voorkeur ernaar uit dat de kinderen die bijtijds worden opgehaald (voor 17.30 uur), thuis eten. Toetjes moeten in ieder geval thuis worden gegeten.

Voeding bso

Wanneer de kinderen uit school komen gaan wij rustig aan tafel om limonade te drinken en wat te eten. Dit is meestal een koekje of een cracker of rijstwafel met iets erop. Eind van de dag rond half vijf/vijf uur bieden wij ook een stukje kaas, komkommer, tomaatjes en wortel aan. Tijdens schoolvakanties lunchen de kinderen bij ons en wordt er 's ochtends fruit gegeten.

Er bestaat een mogelijkheid voor kinderen van de bso om bij bso Banjer warm te eten. Dit bieden wij aan tussen 16.30 en 17.00 uur. De kinderen die warm eten gaan gezamenlijk aan tafel en eten met elkaar.

Om het warm eten aan te kunnen bieden zijn wij een samenwerking aangegaan met een externe leverancier 'Lekker en Vers'.

Het aanbod is gevarieerd maar er kan niet zelf worden gekozen wat er wordt gegeten. Per week wordt er een menu aangeboden en dan is het eten wat de pot schaft.

Deze maaltijden kosten € 3,50 per dag. Dit wordt maandelijks aan u gefactureerd.

U kunt uw kind hiervoor telefonisch of mail voor aanmelden (info@kdvbanjer.nl). Toetjes moeten in ieder geval thuis worden gegeten.

1.5 Slapen

Voor de meeste kinderen die kdV Banjer bezoeken is slapen een vast onderdeel van de dag. De slaapbehoefte van kinderen kan onderling heel verschillend zijn. Wij bespreken met de ouders het slaappatroon van hun kind en proberen hiermee zoveel mogelijk rekening te houden.

Het komt ook voor dat het kind thuis een ander slaappatroon heeft dan op het dagverblijf: hier krijgen kinderen veel meer indrukken te verwerken, kunnen ze dus meer of vaker moe zijn dan thuis. Andersom komt het ook voor dat kinderen hier juist minder willen slapen omdat ze alles willen meemaken, overal bij willen zijn. Wij vinden het belangrijk dat kinderen aan hun rust toekomen: goed uitgeruste kinderen spelen fijner, zitten goed in hun vel.

De slaapbehoefte verandert naargelang een kind ouder wordt: ook het afbouwen van het slapen gebeurt in overleg met de ouders. Oudere kinderen slapen soms om de andere dag bij Banjer, gaan alleen rusten of worden bijvoorbeeld na een uurtje wakker gemaakt.

Het-naar-bed-gaan gebeurt volgens een vast patroon: de meeste kinderen gaan op een vast tijdstip naar bed. Als ze twee keer slapen bij Banjer is dit 's ochtends en 's middags na het drinken, als ze één keer slapen na het eten. Natuurlijk krijgen ze van tevoren een schone luier aan, kinderen die al zindelijk zijn, gaan eerst even naar de wc. De kinderen kleden zichzelf uit, als ze hiertoe in staat zijn, en trekken eventueel hun pyjama aan. De knuffel wordt opgezocht, en eventueel de speen erbij gepakt, en de kinderen vertrekken naar bed.

Het slapen van de oudste dreumesen, peuters en kleuters gebeurt op een vaste tijd. Tussen half één en één uur liggen de kinderen op bed en slapen ze tot half drie, drie uur. De baby's en jongste dreumesen slapen vaak meerdere keren per dag. In dit geval bepaalt het kind het slaapritme. Voor alle kinderen is er aparte slaapruijnte en eigen bedje aanwezig. Kinderen slapen dus niet op hun groepsruimte. Er zit ook altijd een slaapwacht (beroepskracht) op de peuter/kleuter slaapkamer wanneer er ook kinderen op rustbedjes liggen. De slaapwacht ziet erop toe dat er rust heerst, zodat ieder kind uitgerust aan de middag kan beginnen.

1.6 Veiligheid

Al ons meubilair voldoet aan alle ARBO eisen en is specifiek ontwikkeld voor de kinderopvang. Daarnaast is er de GGD die onder meer toezicht houdt op de veiligheidsaspecten binnen het kdv en de bso. Wij krijgen jaarlijks een inspectie van de GGD waarin o.a. het beleid op veiligheid en gezondheid maar ook het pedagogisch beleid aan bod komen. Daarnaast ziet de GGD er ook op toe dat het beleid wordt nageleefd. Dat wij in de praktijk ook naleven wat wij beschreven hebben.

Het beleid op het gebied van veiligheid en gezondheid wordt ieder jaar, of vaker indien nodig, herzien en zo nodig aangepast. Bij het opstellen hiervan zijn ook de beroepskrachten en de oudercommissie betrokken. De beroepskrachten zijn dagelijks op de groepsruimte en buiten bezig met de kinderen en signaleren mogelijk onveilige situaties. Wanneer zij dat doen rapporteren zij dat aan de directie en zij ondernemen dan actie. Wanneer een beroepskracht kapot speelgoed op de groep of buiten ontdekt zal zij dat, wanneer het niet meer te repareren is, zelf direct weggooien.

Onze buitenruimte op het kdv is zeer ruim en kindvriendelijk dus hebben de kinderen meer dan voldoende veilige speelruimte om zich uit te leven en hun energie kwijt te kunnen. Uiteraard is er altijd voldoende toezicht van een beroepskracht, zodat er veilig kan worden gespeeld.

Bij de bso zorgt de directie van het scholencomplex ervoor dat de speeltoestellen jaarlijks worden gecontroleerd. Uiteraard signaleren wij defecten en geven dit dan door aan de schoolleiding zodat zij actie kunnen ondernemen om het te laten repareren.

1.7 Hygiëne

Er is een schoonmaakschema opgesteld waarin is opgenomen hoe vaak speelgoed, beddengoed etc. gereinigd moet worden. Daarnaast maken de beroepskrachten de eigen groepsruimte dagelijks schoon. Onze huishoudelijke hulp reinigt iedere dag de gemeenschappelijke ruimtes als de gangen, de toiletten, keukens en slaapruidtes maar ook de trapleuningen, traphekjes etc.

Persoonlijke hygiëne van de kinderen en beroepskrachten zelf wordt uiteraard ook bewaakt en in acht genomen, dit is opgenomen in een protocol. Hierbij kunt u denken aan het wassen van de handen, zowel voor de beroepskrachten maar ook voor de kinderen. Wij gebruiken bijvoorbeeld ook papieren handdoekjes die na gebruik worden weggegooid en geen katoenen handdoeken.

De kinderen die bij Banjer slapen krijgen ook iedere dag een schoon bed. Onze huishoudelijke hulp verschoont iedere dag de hoeslakens van de bedjes. Haar takenpakket is uitsluitend beperkt tot huishoudelijke taken en zij werkt volgens een dagschema.

1.8 Ziektebeleid

Een ziek kind hoort thuis bij de ouders c.q. verzorgers en niet op een kdv. Wanneer een kind een hogere lichaamstemperatuur heeft dan 38,5 graad, mag het niet meer naar het dagverblijf of bso worden gebracht. Indien een kind later op de dag ziek wordt zullen wij ouders c.q. verzorgers bellen met de vraag of zij hun kind zo spoedig mogelijk (binnen 1 a 1,5 uur) kunnen halen. Het is dus handig voor ouders iemand achter de hand te hebben die in de buurt woont, voor het geval zij zelf niet in de gelegenheid zijn het kind binnen 1,5 uur op te halen. Wel willen wij dan graag weten door wie het kind wordt gehaald zodat wij dit kunnen verifiëren.

Een kind dat ziek is kan ook andere kinderen besmetten en dat is iets dat wij voor zover mogelijk, willen beperken tot een minimum. Een kind dat koortsvrij is maar een besmettelijke ziekte heeft, mag ook niet worden gebracht in verband met besmettingsgevaar. In principe houden wij de richtlijnen aan van de GGD maar in sommige gevallen wijken wij hier ook vanaf. Wij hebben een ziektebeleid dat de meest voorkomende kinderziekten beschrijft. Dit is op te vragen bij kdv Banjer.

2. Samenwerken met ouders

Het opvangen, opvoeden en verzorgen van de kinderen zien wij als een gezamenlijke taak. Om deze taak goed uit te kunnen voeren vinden wij het dan ook van groot belang dit af te stemmen met u als ouder(s).

Tijdens het intakegesprek en op het intakeformulier proberen we zoveel mogelijk informatie te krijgen over het kind zelf. Wat zijn de gewoontes van het kind op gebied van eten, slapen, spelen en knuffelen, zijn er bijzonderheden op gebied van gezondheid, verzorging enz. Wij proberen als kinderdagverblijf zoveel mogelijk een verlengstuk te zijn van thuis; waarbij we binnen een vaste regelmaat en gewoonten, regelmatig afwisselende zaken proberen te brengen. Aan een goed overleg met ouders hechten we dan ook veel waarde. Overleg met ouders vindt plaats tijdens breng- en haalmomenten, 10-minuten gesprekken met de mentor van uw kind (2 x per jaar) en op de babygroep middels een schriftje waarin wij dagelijks de gebeurtenissen noteren over eten, drinken, activiteiten, slaaptijden etc.

Goed contact met ouders c.q. verzorgers is erg belangrijk voor ons, dit omdat ouders de gedeeltelijke opvoeding en verzorging van hun kind(eren) aan ons toevertrouwen. Om deze gedeelde verantwoordelijkheid goed te kunnen delen is openheid en eerlijkheid naar elkaar toe en een absolute voorwaarde voor een goed contact.

Wanneer een ouder tijd heeft en er voor 9.15 uur is, bestaat er altijd de mogelijkheid om even een kopje koffie of thee te drinken en informatie uit te wisselen over het kind(eren). Aan het eind van de dag wordt er door de beroepskracht verteld hoe de dag is verlopen, wat wij hebben gedaan, hoe het kind heeft gespeeld en wat het van de activiteiten vond. Als een kind overgaat naar een volgende groep, doen wij een observatie en indien u dat wenst wordt er een overgangsgesprek gepland.

Bij de observatie wordt zoals eerder al aangegeven, onder meer gekeken naar: spel, motorische, cognitieve, sociaal -emotionele ontwikkeling. Daarnaast is er de groeimap waarin de beroepskracht onder meer de 'kunstwerken' van uw kind bewaart. Deze groeimap gaat automatisch mee met de overgang naar een nieuwe groep. Wanneer uw kind het kdv verlaat, wordt deze groeimap meegegeven aan de ouders c.q. verzorgers.

Bij de bso is het contact met ouders er alleen wanneer een kind wordt gehaald aan het eind van de dag en tijdens vakanties ook 's ochtends. De informatie die tijdens de overdracht wordt gegeven is ook minder uitgebreid dan op het kdv omdat de tijd die de kinderen bij ons doorbrengen vrij kort is.

Banjer heeft ook een oudercommissie die wordt vertegenwoordigd door zes ouders, waarvan bij voorkeur drie ouders een kind op het kdv hebben en drie ouders een kind op de bso. Wij vergaderen drie a vier keer per jaar met deze oudercommissie waarin verschillende onderwerpen worden besproken.

De oudercommissie geeft advies ten aanzien van het pedagogisch beleid, beleid op veiligheid en gezond, tarieven, activiteiten etc. Zij zijn de spreekbuis namens alle ouders met een kind op kdv & bso Banjer. De oudercommissie heeft ook een eigen e-mailadres dat terug te vinden is op onze website.

2.1 Mentorschap

Om het kind echt centraal te stellen is aan ieder kind een mentor (beroepskracht) toegewezen. Deze beroepskracht werkt op de groep waar het kind geplaatst is c.q. wordt opgevangen. Zij doet de intake bij de start van de opvang, volgt de ontwikkeling van het kind, voert de observaties uit en is het eerste aanspreekpunt voor ouders. Zij is degene die het kind echt goed kent. Daarnaast verzorgt de mentor de interne overdracht naar de nieuwe mentor, wanneer een kind doorstroomt naar de volgende groep. Welk kind aan welke mentor is toegewezen, is terug te vinden in de map bij de kind gegevens op het intakeformulier. Uiteraard wordt dit ook gecommuniceerd aan ouders en oudere kinderen (bso).

2.2 Wennen

Wanneer een kind is opgegeven voor opvang bij het kdv, kunnen ouders twee weken voor aanvang van de opvang afspraken maken om te wennen. Het wennen vindt plaats op de dagen en groep waar het kind zal worden opgevangen en hierbij is/zijn dan een of twee beroepskrachten aanwezig die het kind ook op de groep zullen gaan opvangen. Wanneer een nieuw kindje of een kindje uit een andere groep binnen Banjer komt wennen, houden wij er uiteraard rekening mee dat wij de BKR niet overschrijden.

Het wennen is zowel voor de ouders als voor het kind. In het geval van een baby, is het voor ouders vaak heel lastig en emotioneel hun baby 'achter te laten' bij iemand die niet 'eigen' is. Het is dan fijn om je baby niet een hele dag te hoeven brengen, maar eerst een paar uurtjes. Voor de baby is het ook fijn omdat deze moet wennen aan andere, nieuwe geuren, geluiden, gezichten etc. Wennen neemt doorgaans twee dagdelen en een dag in beslag, afhankelijk van het kind.

Sommige kinderen hebben helemaal geen enkele moeite en wennen maar één of twee keer. Wanneer een kind meer moeite heeft met wennen plannen wij een extra wendag of dagdeel in.

Bij het wennen proberen wij het afscheid voor het kind en ouder zo soepel mogelijk te laten verlopen. Bij de eerste keer wennen blijft de ouder vaak wat langer op de groep zodat het kind in bijzijn van de ouder alles en iedereen kan observeren. Wanneer wij en de ouder het idee hebben dat het kind zich op zijn/haar gemak voelt neemt de ouder afscheid van het kind. We spreken ook af dat de ouder ons altijd mag bellen om te vragen hoe het wennen verloopt. Wanneer een kind heel verdrietig is wanneer de ouder vertrekt, troosten wij het door het op schoot te nemen of naast ons neer te zetten om zo het kind nabijheid en veiligheid te bieden. Wij gaan samen een puzzeltje maken of boekje lezen en leggen dan uit dat wij zo met alle kindjes fruit gaan eten, daarna lekker gaan spelen en dat papa of mama ze na het spelen weer komt ophalen.

Wij vragen ouder ook om iets mee te geven vanuit huis wat een kind troost kan bieden wanneer het verdrietig is, denk bijvoorbeeld aan een speen of knuffeltje. Meestal bellen wij de ouder zelf wanneer een kindje het afscheid moeilijk vond om de ouder te vertellen hoe het met het kind gaat.

Het is heel belangrijk dat een kind zich veilig en geborgen voelt bij ons op de groep. Het doel van het meerdere keren wennen is dan ook dat een kind zich thuis gaat voelen en vertrouwd raakt met de andere kinderen, de omgeving en de beroepskrachten (mentor).

Wanneer een kind doorgaat van de één naar de andere groep binnen het kdv, hanteren wij ook bovenstaand wenbeleid. Dit is ook weer kind afhankelijk en wordt zorgvuldig afgewogen door de mentor van het kind. Wij vinden het heel belangrijk dat hier zorgvuldig mee wordt omgegaan, zeker wanneer de mentor inschat dat een kind het wat moeilijk zal krijgen omdat het eenkennig is of lastig vindt om te wennen aan een nieuwe situatie. Wij gebruiken intern een overdrachtsformulier waarop de mentor van het kind een overdracht aan de nieuwe mentor van het kind geeft waarbij de meest belangrijke informatie omtrent de ontwikkeling maar ook andere bijzonderheden (bijv. allergieën) worden overgedragen.

Kinderen die starten bij de bso, wennen in principe niet maar kunnen wel een middagje met papa of mama langskomen om kennis te maken met de beroepskracht, de groep, en de andere kinderen. Mochten ouders toch graag willen dat een kind wel went op de bso, plannen wij een wenmiddag in. Wanneer een kind binnen de bso overgaat naar een andere groep, heeft het kind daar meestal al wel een keer gespeeld.

2.3 Brengen en halen

Teneinde de rust in de groep zoveel mogelijk te bewaren vinden we het belangrijk dat kinderen voor zoveel mogelijk op vaste tijden gebracht en gehaald worden. Wij vinden het prettig dat kinderen op het kdv voor 09.30 uur gebracht worden. Bij de bso is dit tijdens schoolvakanties voor 10.00 uur.

We laten ouders nooit 'stiekem' weggaan, ook niet wanneer een kind moeite heeft met afscheid nemen. Wij vinden het belangrijker dat het kind de confrontatie aangaat. Natuurlijk heeft het kind het even moeilijk, maar het hoeft niet bang te zijn dat mama of papa er in een onbewaakt ogenblik vandoor gaat. Wij zijn er dan ook om het kind te troosten en gerust te stellen. Onze voorkeur gaat ernaar uit dat de kinderen na 16.30 uur worden opgehaald maar voor 18.20 uur zodat er ruim te tijd is om een goede overdracht te geven. Zeker voor ouders met een baby is dit heel belangrijk.

2.4 Bijzondere gebeurtenissen

Wanneer kinderen in hun omgeving te maken krijgen met ziekenhuisopname, overlijden, ziekte en/of ongeval, kindermishandeling of seksueel misbruik, dan zullen wij daar individueel of in groepsverband, aangepast aan de leeftijd en het niveau van het kind/de kinderen en het onderwerp, aandacht aan besteden. Dit kan zijn door het erover te hebben in een kringgesprek, het lezen van een boekje, het voeren van individuele gesprekjes. Ook kan er een themaweek omheen georganiseerd worden. Vooral bij de laatste twee genoemde onderwerpen zullen wij bij gespecialiseerde instanties advies inwinnen zodat wij weten hoe wij hier het beste mee om kunnen gaan.

2.5 Opmerkingen / Klachten

Wanneer u een klacht of opmerking heeft over een beroepskracht of een gebeurtenis, is het fijn deze klacht in eerste instantie bij de desbetreffende persoon neer te leggen, omdat dit de aangewezen persoon is om mee tot een oplossing te kunnen komen. Wanneer betrokken partijen samen niet tot overeenstemming kunnen komen, kunt u zich wenden tot de directie van Banjer. Graag ontvangen wij uw klacht dan op schrift. Wij zullen hier binnen een termijn van 6 weken op reageren. Wanneer u het niet eens bent met de afhandeling van de klacht kunt u een geschil indienen bij De Geschillencommissie te Den Haag.

Wij hopen uiteraard dat wij onderling tot een oplossing kunnen komen en dat door het serieus nemen van de klacht de kwaliteit van Banjer gewaarborgd blijft.

3. Ontwikkelingsgericht werken

Dit klinkt heel simpel en logisch en dat is het eigenlijk ook; graag willen wij dat kinderen het naar hun zin hebben, zich veilig voelen en plezier kunnen maken, alleen of met elkaar. Ons pedagogisch uitgangspunt is een combinatie van gestructureerde en spontane activiteiten. Wij gaan ervan uit dat ieder kind zich in zijn/haar eigen tempo ontwikkelt en op eigen wijze.

Ieder kind is uniek en vergt een andere benadering. Wij kunnen de ontwikkeling van de kinderen natuurlijk wel stimuleren en moeten voorwaarden scheppen waarbinnen dit mogelijk is.

Wij hangen geen bepaalde stroming aan. Er zijn diverse pedagogen met verschillende visies en wij kunnen ons in veel van deze visies vinden. Er is altijd wel iets te vinden dat ons aanspreekt. Belangrijk voor ons is dat het kind centraal staat. Wij kijken naar de individuele behoeftes, de ontwikkeling van het kind en spelen daar op in. Wij bieden kinderen veiligheid, warmte, genegenheid en geborgenheid.

Binnen het kdv werken wij met Piramide van Cito, dat ons de mogelijkheid biedt om thematisch maar op speelse wijze, gestructureerde activiteiten aan te bieden. Wij werken met thema's als herfst, zomer, water, vormen & kleur, lichaam, dieren etc.

Ieder thema wordt vier weken behandeld. Na afloop van die vier weken is er een week lang geen thema zodat de beroepskrachten ook de tijd hebben om het volgende thema goed voor te bereiden.

Er zijn twee beroepskrachten die bij CITO intern, een meerdaagse cursus hebben gevolgd om Piramide en het kind volgsysteem goed te kunnen integreren binnen onze opvang. Deze twee beroepskrachten hebben vervolgens alle beroepskrachten meerdere malen individueel en op groepsbasis uitleg gegeven over hoe te werken met Piramide en het kind volgsysteem. Daarnaast biedt CITO ook een naslagwerk dat zich richt op alle verschillende ontwikkelingsgebieden en de geboden thema's binnen Piramide.

Middels een ouderavond hebben wij ouders ook uitgelegd hoe wij werken met Piramide en het kind volgsysteem en hoe het ons ondersteuning biedt in het aanbieden van activiteiten en het volgen van de ontwikkeling van de kinderen.

Binnen de diverse thema's bieden wij activiteiten aan die er op gericht zijn de fijne motoriek of taalontwikkeling te stimuleren of om de sociaal -emotionele ontwikkeling aan te spreken. Hierbij is het natuurlijk van belang goed te kijken naar de ontwikkelingsleeftijd van de doelgroep. Op een baby en/of dreumesgroep zullen de activiteiten totaal verschillen van de peuter of kleutergroep.

Op de baby en dreumesgroep benoemen wij in het kader van het thema 'lichaam' een aantal lichaamsdelen bij bijvoorbeeld het verschonen of tijdens het aankleden na het slapen. "Dit is jouw handje, dit zijn jouw vingertjes, dit is jouw voetje. Dit is jouw mondje, je neus en je ogen". Dit draagt ook bij aan de spraak -taalontwikkeling.

Het maken van een knutselwerkje waarbij kinderen een papieren popje aan gaan kleden is een activiteit die niet past op een baby, dreumes of peutergroep maar wel weer aanspreekt op een kleutergroep. Hiermee proberen wij onder meer de fijne motoriek aan te spreken. Zo bieden wij activiteiten aan die passen bij de ontwikkelingsleeftijd.

Het kdv is geen school, uw kind komt hier om te spelen en al spelenderwijs te leren. Samen met andere kinderen wordt naast de aangeboden activiteiten ook gespeeld in spontane, vrije vorm. Kinderen ontwikkelen zich bij ons door middel van spel en activiteiten met leeftijdgenootjes en doen zo ook sociale vaardigheden op.

Sociale vaardigheden ontwikkelen kinderen onder meer door het spelen van een rollenspel dat veelal wordt gedaan. Er zijn verkleedkleden en wanneer de kinderen deze aantrekken ontstaat er vaak spontaan een spel waarbij de kinderen d.m.v. hun fantasie eigen invulling geven aan het rollenspel.

Wij werken met een kind volgsysteem van CITO. Hiermee kunnen wij kinderen vanaf 6 maanden tot zij naar school gaan, goed monitoren en volgen in hun ontwikkeling. Dit vormt ook de basis voor de evaluatiegesprekken die de mentor twee keer per jaar aan ouders aanbiedt. De 'mentor' (beroepskracht) van uw kind zal uw kind volgen in de ontwikkeling en uw aanspreekpunt zijn wanneer u vragen heeft m.b.t. de ontwikkeling.

De ontwikkelingsgebieden die wij volgen zijn onderverdeeld in :

Sociaal-emotionele ontwikkeling;

Hoe verloopt het afscheid bij het brengen door de ouder, welbevinden van het kind op de groep, interactie met andere kinderen maar ook met de beroepskracht op de groep, hoe gaat het kind om met een conflictsituatie, boosheid, verdriet etc. Uiteraard begeleiden en ondersteunen wij de kinderen hierin. Wanneer een kind verdrietig is omdat het afscheid moet nemen van een ouder, zwaaien wij samen naar papa of mama en troosten het kind wanneer papa of mama uit het zicht is.

Als kinderen een 'conflict' met elkaar hebben zullen wij 'bemiddelen' en het tot een goed einde brengen, zodat alle betrokkenen weer vrolijk verder kunnen spelen. Als een kind boos is, krijgt het hier ook de ruimte voor. Wij erkennen de emotie van dat moment maar er wordt daarna gesproken over deze emotie zodat het kind de boosheid een plek kan geven maar het ook positief kan afsluiten zodat het weer verder kan, met waar het mee bezig was.

Motorische ontwikkeling;

Dit is onderverdeeld in fijne en grove motoriek. Fijne motoriek gaat over het kunnen hanteren van een lijmstift of het gebruik van een potlood of prikpen. Het stoppen van blokjes in een blokkenstoof of het bouwen met duplo. Bij grove motoriek kunt u denken aan een baby die gaat kruipen of lopen of een peuter die kan springen of kan hinkelen of hoe het kind een loopfiets of step gebruikt etc. Ook hierbij is het weer heel belangrijk goed te kijken naar de ontwikkelingsleeftijd.

Spraak -taalontwikkeling:

Spreekt een dreumes al twee of drie woordzinnen of zegt het alleen "papa, mama". Kan een peuter van 2,5 jaar al 4 of 5 woordzinnen maken. Wij stimuleren de taalontwikkeling door heel veel te benoemen. "We gaan zo eten, dus ruim je puzzeltje maar op" of "We gaan zo een mooie tekening maken voor papa of mama". We benoemen veel van de dingen die wij gaan doen. Tijdens het schillen van het fruit aan tafel kunnen ook de diverse fruitsoorten benoemen of de vorm of kleur die het fruit heeft. Ook het zingen van liedjes of het voorlezen van boekjes draagt bij aan een goede spraak -taalontwikkeling. Deze activiteiten zijn opgenomen in ons dagprogramma.

Rekenen:

Dit is van toepassing op kinderen vanaf drie jaar. Het gaat dan niet om echt kunnen rekenen maar meer of een kind weet dat 5 appels meer is dan 3 appels wanneer zij dit op een plaatje zien. De telrij tot 5, meetkunde (begrippen als lang, kort, dik, dun).

Belangrijk om te weten is dat dit kind volgsysteem niets zegt over intelligentie maar meer aangeeft waar het kind zich op dat moment begeeft qua ontwikkeling. Wanneer wij vermoeden dat een kind op sommige ontwikkelingsgebieden een bepaalde achterstand heeft, kunnen wij hier samen met ouders op in spelen waardoor het kind een betere aansluiting kan vinden op het moment dat het 4 jaar wordt en naar school gaat.

Overigens vindt er een schriftelijke overdracht plaats vanuit kdv Banjer wanneer een kind naar school toe gaat. Deze wordt opgesteld door de mentor van het kind.

Hierin wordt o.a. aandacht besteed aan de ontwikkeling van het kind op het gebied van spraak, taal, motoriek maar ook aan de zelfredzaamheid. Wij geven ouders deze informatie en zij kunnen zelf bepalen of zij deze informatie overdragen aan school of bso.

Het is onze taak om hiaten of andere bijzonderheden te signaleren en met ouders te bespreken. Dit kunnen de beroepskrachten ook goed signaleren omdat zij pedagogisch zijn geschoold en dagelijkse omgang hebben met de kinderen. Daarnaast werken zij met observatielijsten waarin uitschieters naar boven of beneden opvallen. Ook beschikken alle medewerkers over een hoop ervaring en kennis om dit te kunnen beoordelen. Uiteraard kan er ook overleg gepleegd worden met de directe collega op de groep. Wanneer een kind op spraak -taalgebied echt achterblijft of een kind opvalt omdat het moeite heeft met de fijne of grove motoriek, signaleren wij dit en zullen wij hierop in spelen door meer gerichte activiteiten aan te bieden.

Daarnaast zullen wij de ouders ook kenbaar maken wat wij hebben gesignaleerd en ze adviseren om dit te bespreken met bijvoorbeeld de consultatiebureauarts of andere passende instantie.

Indien een beroepskracht ondersteuning nodig heeft omdat zij twijfelt over of en hoe zij ouders in moet lichten, wordt er altijd overlegd met collega's en een van de directieleden.

Wij proberen met onze pedagogische aanpak aansluiting te vinden op de gemiddelde thuissituatie. Het is belangrijk voor kinderen dat de overgang tussen thuis en het kdv zo klein mogelijk is. Dat geldt bijvoorbeeld voor eet- en slaapritme. Als een 3-jarigen thuis nog twee uur slaapt, bieden wij dat het kind ook aan. Daarentegen zijn er ook 2-jarigen die thuis niet meer slapen, dan doen zij dat bij Banjer meestal ook niet.

Soms kan het ook voorkomen dat een kind, normaal gesproken niet meer slaapt bij Banjer toch op verzoek van de ouder even gaat 'rusten' omdat het een druk weekend heeft gehad. Wij zijn hier flexibel in.

3.2 Zindelijkheidstraining

De meeste kinderen worden zindelijk rond de leeftijd van 2,5/3 jaar. Zonder luier: weer een duidelijke stap naar het-groter-worden. En zo ervaren kinderen het zelf ook dikwijls: Ik ben groot, want ik plas op de wc!

Het plassen/verschonen gebeurt in vaak in groepsverband. Kinderen die nog niet zindelijk zijn zien van andere kinderen dat ze op de wc plassen, en worden zo gestimuleerd om ook eventjes op de wc te zitten. Vanaf ca. 30 maanden proberen we of het kind dat wil. Vaak wel, sommige kinderen willen pertinent niet. Als kinderen hier heel stellig in zijn, wachten we nog even en proberen het een paar weken later weer opnieuw. Kinderen moeten er wel aan toe zijn. Forceren heeft helemaal geen zin en kan ook averechts werken.

Als een kind vertrouwd is met de wc, plast het er soms in, in het begin per ongeluk. Dit wordt natuurlijk uitgebreid geprezen, en het kind mag, als beloning, een sticker plakken op de plaskaart. Doet het kind z'n ontlasting ook op de wc, dan wordt er uiteraard ook een sticker geplakt. We letten erop dat dit goed wordt doorgegeven aan ouders: ook thuis kan het kind dan gestimuleerd worden. Wanneer er niks gedaan is op de wc, wordt het kind wel positief toegesproken dat het knap geprobeerd is.

Het kind mag zelf de wc doorspoelen en daarna zijn handen wassen. De plas of ontlasting in de pot wordt nooit 'vies' genoemd: dit kan bij een kind een gevoel van schaamte opwekken, en op die manier een negatieve lading krijgen. Heeft het kind vaak een droge luier bij het verschonen, of hebben we de indruk dat het kind z'n plas al op kan houden, is de tijd aangebroken voor de volgende stap. We proberen het kind, in overleg met de ouders, af en toe zonder luier te laten lopen. In het begin letten we op 'verdachte houdingen' bij het kind, vragen we af en toe nadrukkelijk of het kind moet plassen, en laten we het kind wat vaker naar de wc gaan. Na verloop van tijd gaat dit vanzelf over in het gewone ritme of leert het kind zelf aan te geven wanneer het moet plassen.

Tijdens het zindelijk worden is een ongelukje natuurlijk niet erg; we laten wel merken, zonder het zelfvertrouwen van het kind aan te tasten, dat het eigenlijk toch niet de bedoeling is. Krijgt het kind een terugval en gebeurt het vaker dat er ongelukjes zijn, dan wordt er weer, na overleg met de ouders, een stapje terug gedaan in de training.

Zindelijk worden bij een kinderdagverblijf gaat vaak 'vanzelf': ons uitgangspunt is dat zindelijkheid wordt gestimuleerd maar niet opgedrongen!

4. Ontwikkelingsaspecten

Wij monitoren de diverse ontwikkelingsgebieden door te werken met een kind volgsysteem van CITO.

Voor de pedagogische onderbouwing van de Wet kinderopvang en de bijbehorende toelichting, werken wij volgens de vier pedagogisch basisdoelen van professor Riksen-Walraven. Deze opvoedingstheorie ligt ten grondslag aan de Wet kinderopvang en de beleidsregels kwaliteit kinderopvang.

In dit plan vormen de vier pedagogische basisdoelen het uitgangspunt voor het pedagogisch beleid van kinderdagverblijf en buitenschoolse opvang Banjer.

Emotionele veiligheid

Hieronder verstaan wij: het creëren van een veilige basis, een plek waar kinderen zich veilig voelen en zichzelf kunnen zijn. Door het bieden van veiligheid en geborgenheid zal het kind zich goed kunnen ontwikkelen. Het gevoel van veiligheid wordt mede bepaald door de beroepskracht, de omgeving en het contact met andere kinderen.

Mogelijkheid tot ontwikkeling van sociale competenties

Hieronder valt een scala aan sociale vaardigheden, zoals het zich kunnen uiten, leren samen delen met andere kinderen, andere kinderen helpen, het opbouwen van vriendschap en het oplossen van conflicten. Wij als professionals zijn er om de kinderen te begeleiden in het ontwikkelen van deze vaardigheden.

Mogelijkheid tot ontwikkeling van persoonlijke competenties

Met het begrip persoonlijke competentie doelen wij op brede persoonskenmerken zoals veerkracht, zelfredzaamheid, zelfstandigheid, zelfvertrouwen, flexibiliteit en creativiteit. Dit stelt een kind in staat om verschillende problemen adequaat aan te pakken en zich aan te passen aan verschillende omstandigheden. Daarnaast wil het zeggen dat kinderen de mogelijkheid hebben om vaardigheden aan te leren en zelfvertrouwen te ontwikkelen.

Overdracht van normen en waarden

Kinderen moeten de kans krijgen om waarden en normen te leren, zich de 'cultuur' eigen te maken van de samenleving waar deel van zijn. Wij ondersteunen ze hierbij en geven het goede voorbeeld zodat de kinderen bijvoorbeeld leren dat zij gemaakte afspraken nakomen en hoe zij met andere kinderen en volwassenen dienen om te gaan.

4.1 De motorische ontwikkeling

Dit begint al wanneer het kindje net is geboren. Het kijken naar de eigen handjes het leren grijpen naar iets. Wanneer een baby wat ouder is zal het proberen om te rollen en vervolgens zal het proberen te kruipen. De meest logische stap die daarop volgt is het zitten en leren lopen. Het eerste levensjaar maken baby's een hele grote lichamelijke ontwikkeling door. Om dit te kunnen doen moet je voorwaarden scheppen en dus ruimte bieden voor deze ontwikkeling.

De babygroep is ruim opgezet zodat de baby's alle ruimte hebben om te gaan ontdekken. Lekker op de grond op een zachte deken liggen zodat het kindje alle ruimte heeft te oefenen met omrollen. Ook leggen wij baby's onder de baby gym zodat zij kunnen proberen de hanger die aan de baby gym hangt, te pakken. Baby's liggen ook in de box met een rammelaar, bijtring of zachte bal.

Kindjes van een maand of zes/zeven kunnen ook kort in het wipstoeltje zodat er vanuit een ander perspectief kan worden gekeken. Baby's vanaf een maand of acht kunnen onder een van de boxen kruipen om zich te 'verstoppert', rollen met een bal en er achteraan kruipen. Als kindjes eraan toe zijn zullen zich proberen optrekken aan de bank of proberen te lopen achter een looprek. Ook spelen wij met ze op de grond met stapelringen of in elkaar passende bakjes.

Dreumesen kunnen veelal al lopen en gaan weer hele andere dingen ontdekken. Zij bekijken de wereld vanuit een ander perspectief.

De fijne motoriek speelt een steeds grotere rol. Proberen met een krijtje iets op papier te krijgen. Een blokje in een blokkendoos zien te stoppen, een puzzel van vier of zes stukjes maken. Allemaal nieuwe uitdagingen die zij alleen of samen met ons gaan ontdekken.

Peuters en kleuters zitten vaak vol energie en vinden het geweldig om lekker buiten rond te kunnen rennen, tegen een bal te trappen of te fietsen. Zij ontwikkelen hun motorische ontwikkeling door lijmen met een lijmstift of met wasco krijtje te tekenen. Spelen met duplo of grote rijgkralen stimuleert deze ontwikkeling ook.

Ook de grove motoriek ontwikkelt zich natuurlijk door, zo leren ze een koprol te maken of te springen of hinkelen. Later gaat dit over in het leren stappen of fietsen.

De ontwikkeling van de jongere kinderen die bij de bso worden opgevangen zit meer in het verfijnen van de fijne en grove motoriek. De jongste kinderen binnen de bso leren echt goed te knippen of te prikken, netjes binnen de lijntjes te kleuren, koprollen te maken en hun balans te houden door over een balk of lijn te lopen.

De iets oudere kinderen spelen vaak balspellen (bijv. trefbal) buiten en leren om gericht te gooien en hun coördinatie te verbeteren.

Wij willen kinderen opvangen in een zo veilig en gezond mogelijke omgeving. Dit doen wij door kinderen af te schermen van grote risico's, ze te leren omgaan met kleine risico's en ze uit te dagen en te prikkelen in hun ontwikkeling. Dit laatste gaat soms gepaard met kleine risico's die niet altijd te voorkomen zijn. Denk hierbij aan struikelen, vallen en botsen tegen een object of ander kind. Kinderen leren door te ervaren en wij bieden ze handvatten om hiermee om te gaan. Over bescherming is ook geen positieve ontwikkeling en daarom aanvaarden wij kleine risico's zoals hierboven benoemd.

Kinderen willen en moeten nu eenmaal ook kunnen klimmen, springen en rennen. Dit hoort nu eenmaal bij een gezonde fysieke en motorische ontwikkeling.

4.2 Sociale-emotionele ontwikkeling c.q. veiligheid

De wisselwerking tussen de kinderen onderling en de rest van de omgeving is heel belangrijk. In dit vormingsproces leert een kind om te gaan met zijn/haar emoties in relatie tot zichzelf en anderen. Het is een taak van de beroepskracht om het kind hierin goed te begeleiden. Wanneer wij merken dat een kind helemaal geen aansluiting zoekt en/of vindt, is het wel aan ons om het kind te stimuleren toch ook eens samen met een ander kind samen te spelen of een spelletje te doen. Wij volgen het kind en begeleiden het hierin. Ieder kind in zijn/haar eigen tempo.

De beroepskrachten zorgen ervoor dat een kind zich veilig kan voelen en dat het warmte, liefde en veiligheid ervaart. Dit doen wij door het kind te respecteren als individu maar natuurlijk ook door te luisteren, ruimte te bieden zich te uiten en door het te troosten wanneer het verdrietig is. Pas wanneer een kind zich veilig en vertrouwd voelt kan het zich goed gaan ontwikkelen.

Hoe jonger het kind hoe meer het contact gericht zal zijn op de verzorging, lichamelijk contact, lekker knuffelen. Het getroost en geknuffeld worden en het erkennen van de gevoelens op dat moment, geeft de kinderen een gevoel van veiligheid en geborgenheid.

Kinderen bij de bso willen vooral dat er echt naar ze geluisterd wordt, ze willen gehoord worden en willen ook leren samen met de beroepskracht of zelfstandig, te zoeken naar een oplossing in bijvoorbeeld een conflictsituatie. Zij vinden het heel belangrijk serieus genomen te worden, gehoord en gezien te worden. Wanneer dit wordt bevestigd zullen zij zich ook veilig genoeg voelen zich kwetsbaar op te stellen en zich te uiten.

4.3 Taalontwikkeling

Tijdens het eerste jaar maakt een baby veelal pruttel geluidjes en stoot het klanken uit. Naarmate het kind ouder wordt gaat het losse woordjes zeggen en al snel maakt het twee of drie woordzinnen. Ook hier ligt een taak voor de beroepskracht die een grote rol spelen in de taalontwikkeling van een kind.

Wij besteden hier dan ook veel aandacht aan. Dit doen wij door middel van het zingen van liedjes of het bekijken van een boekje met daarin veel voorkomende dieren als een hond, poes, paard of koe. Deze dieren worden tijdens het kijken in het boekje dan ook benoemd. Ook benoemen wij dingen die wij gaan doen 'Kom, wij gaan even naar de commode voor een schone luier' of 'we gaan aan tafel om een broodje te eten'.

Bij het fruit en brood eten wordt altijd hetzelfde liedje gezongen. Herhaling is heel goed voor kinderen, het biedt ze houvast, ze weten wat ze mogen en kunnen verwachten. Ook voorlezen draagt bij aan de taalontwikkeling. Soms met een plaatjes maar ook een verhaal zonder tekeningen zodat de kinderen een eigen beeld vormen bij het verhaal. Hiervoor moeten zij hun fantasie aanspreken. Wij laten het voorlezen en zingen onderdeel zijn van het dagelijks aanbod van activiteiten.

4.4 Persoonlijke ontwikkeling c.q. competenties

Om de persoonlijke ontwikkeling goed te kunnen begeleiden moeten wij een gevoel van veiligheid kunnen waarborgen. Dit is immers de basis van een goede persoonlijke ontwikkeling. Dat doen de beroepskrachten, zij respecteren het kind zoals het is en daardoor voelt het zich ook gewaardeerd en welkom.

Sommige kinderen vinden het fijn om met andere kinderen te spelen in de vorm van een rollenspel, bouwen met blokken of duplo of het maken van een treinbaan. Andere kinderen hebben deze behoefte haast niet en spelen het liefst alleen. Het is niet aan ons om daar een oordeel aan vast te hangen. Ieder kind is uniek en speelt op zijn/haar manier. Wij proberen kinderen te stimuleren daar waar zij goed in zijn en kennis te laten maken met dingen die zij niet kennen of minder goed in zijn.

Veel peuters en kleuters willen graag heel veel dingen zelf doen, zoals zichzelf uitkleden voordat zij naar bed gaan en zich na het slapen weer aankleden. Het zelfstandig naar de wc gaan, daarna de handen te wassen en hun broek weer dicht te knopen. Heel regelmatig mogen twee kinderen (twee en drie jarigen) helpen bij het klaarzetten of opruimen van de lunch. Zij halen dan brood of fruit uit de keuken, nemen bordjes, bekertjes en beleg mee. Dit geeft kinderen een groot gevoel van eigenwaarde, zij zijn trots op wat ze kunnen en mogen.

4.5 Creatieve ontwikkeling

Wij bieden speel -en spelmateriaal aan dat is afgestemd op de leeftijd. Daarnaast is er voldoende knutselmateriaal dat bij de peuters en kleuters bijna dagelijks wordt aangeboden. Meestal is dit een knutsel die aansluit bij het lopende thema. Creatieve ontwikkeling beperkt zich niet tot het fysiek maken van een knutsel. De kinderen kunnen ook tijdens vrij spel hun fantasie de vrije loop laten. Doktertje spelen, vader en moedertje of politieagent. Ook muziek maken met elkaar of dansen is altijd leuk. Dit zijn manieren voor kinderen om hun gevoelens en emoties te kunnen uiten en hun creativiteit aan te spreken.

Bij Banjer hebben wij een scala aan verschillende muziekinstrumenten waarmee wij in groepsverband en altijd onder begeleiding, de kinderen kennis laten maken. Soms speelt een van de beroepskrachten iets voor en moeten de kinderen raden welk van de vier instrumenten werd gebruikt. Ook kunnen de kinderen allemaal een eigen instrument uitkiezen en om de beurt laten horen welk geluid dit instrument maakt. Sommige instrumenten zijn bekend bij de kinderen (sambaballen, triangel, tamboerijn) maar er zijn ook instrumenten aanwezig die minder bekend zijn.

4.6 Ontwikkeling van kinderen van 4 tot 13 jaar

Deze ontwikkeling verloopt minder hard dan in de voorgaande jaren. Kinderen zullen zelfstandiger worden en minder hulp nodig hebben bij de aller dagse dingen als naar de wc gaan, jas aantrekken, schoenen uit/aan doen. De verbale communicatie en sociale interactie zijn nu meer aan de orde. Kinderen hebben een drukke dag achter de rug op school. Wanneer bij de bso komen, willen zij hun verhaal kwijt. Wij zijn er als de kinderen een luisterend oor, hulp of advies nodig hebben omdat ze ergens op vastlopen of een conflict hebben gehad op school. Het is onze taak om hiervoor open te staan en onbevooroordeeld op te reageren.

4.7 Waarden en normen

Ieder van ons heeft zijn eigen waarden en normen, afhankelijk van de persoonlijke opvoeding en vorming. De basis van alle waarden en normen die we willen overdragen is respect voor elkaar. Zo worden openheid, begrip, vertrouwen, solidariteit en fatsoen bevorderd. Dit doen we door simpelweg het goede voorbeeld te geven. Er zijn een aantal fatsoensnormen waar iedereen zich aan dient te houden. Bijvoorbeeld wachten met eten tot iedereen iets heeft, niet met volle mond praten. We stimuleren kinderen elkaar te accepteren zoals ze zijn.

Waarden en normen zijn dus heel belangrijk en wij vinden het onze taak en verantwoordelijkheid kinderen hierin te begeleiden en ze te leren wat wel en wat niet kan. Wanneer een kind boos is op een ander kind en zegt: 'Jij bent stom!' is het onze taak het kind uitleggen dat het niet aardig is omdat te zeggen en dat het andere kind hier heel verdrietig van kan worden. Wij vertellen dat wij graag zouden zien dat hij/zij 'sorry' zegt (afhankelijk van de leeftijd) maar dat het kind ook begrijpt waarom dit niet leuk was dit te zeggen tegen iemand anders. Dit is natuurlijk makkelijker uit te leggen aan een kind van drie jaar of ouder, dan aan een dreumes van nog geen twee jaar.

Omggaan met elkaar

Kinderen worden de hele dag geconfronteerd met leeftijdsgenoten. Ze moeten leren hier mee om te gaan en kinderen moeten leren elkaar te respecteren. Dit is soms lastig omdat het empathisch vermogen van jonge kinderen pas op latere leeftijd wordt ontwikkeld. Zij staan centraal en ze gaan uit van zichzelf.

Pas op peuter of kleuterleeftijd leren ze ook om met elkaar te spelen in plaats van naast elkaar. Kinderen moeten ook leren dat zij zichzelf maar ook elkaar geen pijn mogen doen, en dat wanneer een ander kind 'nee' zegt zij dit ook als zodanig moeten accepteren. Uiteraard geldt dit ook voor de relatie met de beroepskracht. De beroepskrachten respecteren de kinderen en leren de kinderen -mede door het goede voorbeeld te geven- ook respect voor hen op te brengen.

Voor het gros van de kinderen dat naar de bso gaat, zeker de kinderen van 6 jaar en ouder, geldt dat zij wel een empathisch vermogen hebben ontwikkeld en ook heel goed het onderscheid kunnen maken tussen 'goed' en 'kwaad'. Zij zijn zich in grote mate bewust van de dingen die zij doen en kunnen ook redelijk goed consequenties overzien. Actie - reactie is voor deze kinderen redelijk goed te overzien en te begrijpen.

Uiteraard gelden er binnen de bso ook omgangsregels ten aanzien van de omgang met elkaar en met de beroepskracht. Wij begeleiden de kinderen erin, elkaar te accepteren en te respecteren en laten ze inzien welke effect hun handelen teweegbrengt bij anderen. Dit is soms best een uitdaging omdat de kinderen een duidelijke eigen mening hebben en zich verbaal soms wel maar soms ook niet zo goed kunnen uiten. Hierbij moeten wij de kinderen ondersteunen. Het is dan aan ons de kinderen uit te leggen wat de geldende omgangsvormen zijn en hoe wij graag zouden zien hoe zij respectvol met elkaar omgaan. Schelden, pesten wordt absoluut niet getolereerd. Het is aan de beroepskracht erop toe te zien dat dit ook niet plaatsvindt. Mocht het toch voorkomen, zullen wij een gesprek aangaan met het betreffende kind. Wij zullen ons dan neutraal opstellen en alle betrokkenen aanhoren om een goed beeld te kunnen vormen wat er is gebeurd. Er zal dan samen met de kinderen worden besproken hoe wij het kunnen oplossen en wat er gedaan kan worden om dit in de toekomst te voorkomen.

Individualiteit

Naast het groepsgebeuren is er ook tijd en aandacht voor het individu. Autonomie is belangrijk. Ieder kind is uniek en wordt in dat opzicht ook gerespecteerd.

Wij proberen de kinderen natuurlijk wel te betrekken bij een groepsproces maar laten ze vrij wanneer ze echt niet willen. Een kind is niet verplicht om mee te doen met de groep. Ieder kind heeft nu eenmaal andere behoeftes en daar spelen wij op in.

Belonen en corrigeren.

Wij 'corrigeren' kinderen op een manier waarbij wij positief gedrag belonen en negatief gedrag -wanneer de situatie het toelaat- negeren. In sommige situaties waarbij kinderen elkaar bijvoorbeeld pijn doen kunnen wij het negatieve gedrag niet negeren, maar in andere gevallen werkt dat heel goed.

Een goed voorbeeld is tijdens het eten. Wij willen graag dat de kinderen 'vragen' en niet zeggen 'ik wil'. Wanneer het eerste broodje is gegeten en een van de kinderen graag een tweede broodje krijgt, vinden wij het fijn als een kind vraagt: 'Mag ik nog een broodje?' in plaats van 'Ik wil een broodje'. Wij belonen het kind dat het netjes vraagt dan ook door te zeggen: 'Wat vraag jij dat netjes, natuurlijk mag jij nog een broodje'. Kinderen die zeggen: 'Ik wil nog een broodje', worden aan het denken gezet wanneer een kind dat het netjes vraagt, door ons wordt beloond voor het op de juiste wijze vragen van iets. Hierbij hoeft je dus niet echt te corrigeren maar kopiëren kinderen veelal positief gedrag.

Bij Banjer geldt natuurlijk een aantal regels voor de kinderen:

- * Een kind mag geen gevaar zijn voor zichzelf of voor anderen.
- * Er moet voorzichtig met bepaalde materialen zoals de boeken worden omgegaan.
- * Bij het eten en drinken zit ieder kind aan de groepstafel.
- * Wanneer de een de ander pijn doet, wordt daar serieus aandacht aan besteed. Ze leren elkaar aaien of een kusje te geven en, als ze iets groter zijn, 'sorry' te zeggen.
- * Als een kind echt heel ondeugend is, hebben we een kleine 'time-out' en moet hij of zij even alleen op een stoeltje of op een 'strafmatje' in de groepsruimte zitten (ca. 2 minuten!).
- * Voor kinderen ouder dan vier jaar geldt een langere 'time-out', afhankelijk van de leeftijd en wat is voorgevallen.

Wij richten ons voornamelijk op positief gedrag en leggen meer nadruk op belonen en consequent zijn.

4.8 Begeleiding en zorg

Twee keer per jaar worden er observaties gedaan, die intern op groepsniveau worden besproken. Er wordt gelet op de sociaal-emotionele ontwikkeling, motorische ontwikkeling, taalontwikkeling, zintuiglijke ontwikkeling en de zelfredzaamheid. Twee keer per jaar organiseren we 10-minuten gesprekjes waar we met de ouders praten over de ontwikkeling van het kind en of het zich prettig voelt op het kinderdagverblijf.

Als we zelf het vermoeden krijgen dat een kind zich anders ontwikkelt dan normaal verwacht kan worden, of wanneer ouders ons vragen in die richting stellen, verwijzen we ouders naar de deskundige instanties, en proberen zelf ook, waar mogelijk, tips te geven. Tevens kunnen wij ouders altijd doorsturen naar het Centrum voor jeugd en gezin.

5. Feestrituelen en vieringen

Binnen Banjer wordt aandacht besteed aan vieringen zoals Sint-Maarten, Sinterklaas, Kerstmis, carnaval en Pasen. Vieringen creëren een gevoel van saamhorigheid en versterken de groepsband. Dit is belangrijk voor kinderen.

Met Pasen lunchen wij bijvoorbeeld met de kinderen aan mooi gedekte, kleurige tafels met eitjes, bolletjes, pakjes drinken etc.

Ook besteden wij aandacht aan Vader -en Moederdag en doen de kinderen hun uiterste best om iets moois te maken. Ook voor verjaardagen van vaders, moeders, opa's en oma's wordt op verzoek altijd iets moois gemaakt.

Daarnaast worden verjaardagen en afscheidsfeestjes van de kinderen op het kdv en de bso tot een bijzondere gebeurtenis gemaakt.

Het jarige kind mag op een stoel of op de tafel staan en de andere kinderen zingen de jarige toe met meerdere liedjes. Dan is het tijd om een cadeautje uit te zoeken en daarna eventueel te trakteren.

6. Kwaliteit op de groep: extra dagdelen/ ruilen van dagdelen

Voor ouders met een kind op het kdv of bso mogelijk om extra dagen of dagdelen af te nemen. Indien u dit een aantal dagen vooraf bij ons aanvraagt kunnen wij de planning bekijken om te zien of hiertoe een mogelijkheid bestaat. Deze dagen of dagdelen zullen separaat aan u worden gefactureerd.

Wij zullen het kind dan binnen de eigen groep plaatsen mits er een kindplaats beschikbaar is die dag. Indien het niet mogelijk is om een kind een extra dag(deel) op de eigen stampgroep te plaatsen kan een ouder overwegen om het kind wellicht in een andere groep te plaatsen. Hiermee moet de ouder dus wel akkoord gaan. Dit moet dan wel een stampgroep zijn die qua aanbod van activiteiten aansluit bij de leeftijd van uw kind. Een peuter van bijna 3 jaar kan prima een dag(deel) worden opgevangen op de kleutergroep met 3-jarigen maar bijvoorbeeld niet op een baby of dreumesgroep, omdat de activiteiten totaal niet aansluiten op het ontwikkelingsniveau van het kind.

Dit geldt ook voor de bso, een kleuter van 4 jaar zal wanneer het een extra dag komt niet worden geplaatst binnen de groep van kinderen van 7 jaar en ouder. Dit omdat hetgeen dat wordt geboden niet aansluit op de leeftijd van het kind. Voordeel van onze kleinschalige opvang is dat alle beroepskrachten (mentoren) alle kinderen kennen en de kinderen vaak ook andere beroepskrachten.

Ruilen van dagen kan alleen plaatsvinden in dezelfde week en natuurlijk alleen als de groepsgrootte dit toelaat.

7. Overdracht naar bso en/of basisschool

Een goede overdracht van het kind naar de basisschool en/of bso is belangrijk. Wanneer een kind 4 jaar wordt krijgen ouders van de mentor van hun kind, een maand vooraf een overdrachtsformulier mee dat bestemd is voor de basisschool en/of bso.

Dit is van belang voor de doorgaande ontwikkelingslijn van het betreffende kind. De basisschool kan op deze manier over goede informatie beschikken, de ontwikkeling van het kind volgen en hierop aansluiten. Wanneer er verdere bijzonderheden zijn wordt dit ook doorgegeven aan onze bso.

8. Het verlaten van de eigen stamgroep

In principe verblijft ieder kind ook op het kdv of de bso op de eigen stamgroep en verlaat het de groep alleen om buiten te gaan spelen, een uitje buiten de deur of bij een groep overstijgende activiteit (zie 1.1 Stamgroep). Bij de bso verlaten kinderen de stamgroep om naar de wc te gaan of te spelen met de voetbaltafel op de gang. Bij het buitenspelen binnen het scholencomplex zijn de stamgroepen ook gesplitst. De jongste groep kinderen speelt op het binnenplein en de oudere kinderen op het buitenplein van school. Het kan voorkomen dat bij het buitenspelen twee groepen samen op het buitenplein zijn en er dus twee stamgroepen samen buiten spelen. Bij het buitenspelen kan het zo zijn dat de groep op het buitenplein groter is dan 20 kinderen. Bij het buitenspelen is de mentor van het kind ook het aanspreekpunt voor een aantal kinderen van haar groep en zij is ook degene die de kinderen van haar groep begeleid.

Voor bso uitstapjes die buiten het terrein van school plaatsvinden verlaten wij ook de stamgroep en geldt dat de groepsgrootte max. 20 kinderen bedraagt met 2 beroepskrachten. Hierbij wordt altijd wel zorgvuldig afgewogen of de groepsgrootte van 20 kinderen verantwoord is of niet. Dit is afhankelijk van de activiteit en de samenstelling van de groep. Wij zouden in sommige gevallen een derde beroepskracht of stagiaire kunnen inzetten. Wanneer wij een uitje plannen naar bijvoorbeeld Oud Valkeveen, wordt er gebruik gemaakt van bus of auto's. Uiteraard worden de kinderen op een veilige wijze vervoerd.

De kinderen krijgen tijdens een uitje een hesje aan waarop duidelijk te zien is dat zij horen bij kdv & bso Banjer. De kinderen zonder zelfstandigheidsverklaring blijven tijdens het uitstapje bij de beroepskracht en met de kinderen met zelfstandigheidsverklaring worden afspraken gemaakt. Deze draagt er zorg voor dat de kinderen met zelfstandigheidsverklaring zich regelmatig bij haar melden.

Activiteiten die wij aanbieden zijn ook afgestemd op één specifieke doelgroep c.q. leeftijdscategorie. De groepen worden alleen samengevoegd op rustige dagen als woensdag en vrijdag en tijdens schoolvakanties. De grootte van een groep (ook tijdens vakanties) is ook dan ook nooit groter dan 20 kinderen.

Op woensdag vindt de bso plaats binnen het de locatie van de kdv omdat het een kleine groep kinderen betreft in dezelfde leeftijd en er maar één beroepskracht voor de bso aanwezig is. Op woensdagmiddag zijn er binnen het scholencomplex ook niet altijd mensen (leerkrachten) aanwezig die ondersteuning zouden kunnen bieden in geval van nood, op het kdv wel.

Uiteraard is binnen het kdv allerlei spel- speel en knutsel materiaal aanwezig geschikt en afgestemd op de leeftijd van deze kinderen. Daarnaast zijn er de hele middag meerdere collega's aanwezig op het kdv die -indien nodig- ondersteuning kunnen bieden.

Op vrijdag vindt de bso opvang plaats binnen het schoolgebouw. Ook dan betreft het een stamgroep met maximaal 20 kinderen. De leeftijd van de kinderen loopt dan wel meer uit een. Deze dag zijn er twee beroepskracht aanwezig.

9. Vier ogen principe

Het is door de overheid verplicht gesteld om op het kdv een vier ogen principe te hanteren. De reden hiervan is de veiligheid van kinderen te kunnen waarborgen en te voorkomen dat een medewerker standaard alleen op een groep staat, zonder enig toezicht. Dat betekent dat we ervoor zorgen dat er in de meest ideale situatie twee beroepskrachten op de groep staan, of wanneer er maar één beroepskracht op de groep aanwezig is (bijv. tijdens vakanties), een andere collega, ouder of directielid kan meekijken c.q. meeluisteren. De directie geeft dit vorm door op meerdere per dag te groep te bezoeken. Ouders lopen 's ochtends en aan het eind van de dag ook in en uit. Indien mogelijk voegen wij in vakantieperiodes ook groepen soms samen, zodat er toch twee beroepskrachten aanwezig zijn. Dit is niet altijd mogelijk omdat wij dan de maximale groepsgrootte zouden overstijgen.

Om aan het vier ogen principe te kunnen voldoen verzamelen we 's ochtends alle dreumesen, peuters, kleuters op de dreumesgroep waar dan minimaal twee beroepskrachten op de groep staan. Wanneer de groep te groot wordt, of er meerdere beroepskrachten aanwezig zijn splitsen zij de groep weer op en gaan de kinderen naar hun eigen groep. Aan het eind van de dag verzamelen de peuters en kleuters op één groep en de baby's en dreumesen ook.

Wanneer de babygroep kleine baby's (ca. onder de 6 maanden) binnen krijgt verzamelen zij op de eigen groep omdat het daar rustig is. Meestal is er naast een sluiters, ook een beroepskracht met tussendienst werkzaam op de babygroep die van 8.15 uur tot 17.45 uur aanwezig is, maar wanneer dit niet het geval is en er om 17.00 uur nog zoveel kinderen op de groep zijn dat het niet verantwoord is om maar één beroepskracht op de groep te hebben staan (bijvoorbeeld op een babygroep), zal een van de directieleden zo lang meedraaien als nodig is. Zij wordt niet meegeteld voor de BKR.

10. Beroepskracht-kind-ratio (BKR)/achterwacht/werktijden

Op het kdv zijn er altijd minimaal twee beroepskrachten aanwezig in het pand. Bij de bso geldt dat er tijdens schoolvakanties het eerste en het laatste uur maar één beroepskracht aanwezig kan zijn wanneer er maar twee beroepskrachten worden ingezet die dag, op dat moment fungeert een van de directieleden als achterwacht. Zij kunnen binnen 5 minuten op de bso aanwezig zijn.

Op het kdv zijn er op maandag, dinsdag en donderdag vanaf 7.30 uur tot 18.30 uur altijd minimaal twee beroepskrachten aanwezig. Op woensdag en vrijdag opent er een beroepskracht en er is een andere volwassene (directielid) aanwezig. Deze volwassenen telt niet mee voor de BKR (beroepskracht-kind-ratio). Er zijn op woensdag en vrijdag wel twee beroepskrachten die sluiten.

Op de babygroep is de beroepskracht-kind-ratio (BKR) 1 beroepskracht op 4 of 1 op 5, dat wil zeggen 1 beroepskracht op 4 baby's tot een jaar of 5 baby's waarvan 4 onder een jaar en 1 baby boven een jaar. Op de babygroep worden ten hoogste drie vaste gezichten aan een baby toegewezen waarvan er minimaal een vast gezicht per dag aanwezig moet zijn.

Op de dreumesgroep is de verhouding 1 beroepskracht op 5 kinderen, op de peuter en kleutergroep één beroepskracht op 8 kinderen. Dit is ook vastgelegd in de wet kinderopvang. Aan een kind van 1 jaar of ouder worden ten hoogste drie vaste beroepskrachten toegewezen waarvan er tenminste een per dag aanwezig is.

Bij de bso is de verhouding 1 beroepskracht op 10 kinderen.

Wij mogen binnen het kdv max. 3 uur per dag afwijken van de BKR. Wij kunnen dat doen op de dreumes, peuter en kleutergroep op maandag, dinsdag en donderdag 's ochtends tussen 8.15-9.00 uur, tussen 13.00-14.00 uur en aan het eind van de dag tussen 17.00-18.00 uur.

Op de babygroep kunnen wij 's ochtends afwijken tussen 8.15-9.00 uur, 's middags wanneer er 3 PM aanwezig zijn, tussen 13-14.30 uur, en tussen 17.30-18.00 uur.

Op woensdag kunnen wij afwijken tussen 8.00-8.15 uur, tussen 8.45-9.00 uur, tussen 13.00-14.00 uur en aan het eind van dag tussen 17.00-18.00 uur.

Op vrijdag kunnen wij afwijken tussen 8.15-9.00 uur en tussen 13.00-14.00 uur. Gedurende de overige uren dat wij geopend zijn voldoen wij aan de BKR.

Bij de bso wijken wij tijdens schoolvakanties ook af van de BKR. Afhankelijk van het aantal PM dat werkt, kan dit voorkomen tussen 8.15/8.30 en 9.00 uur, tussen 13.00-14.00/14.30 uur en aan het eind van de dag, ook weer afhankelijk van het aantal PM dat werkzaam is, tussen 17.30/18.15 uur. Ook kunnen wij maximaal 1 uur afwijken tijdens bso activiteiten.

De werktijden van de beroepskracht zijn maandag t/m vrijdag van 7.30 uur tot 17.00 uur of van 8.15 uur tot 17.45 uur of van 9.00 uur tot 18.30. Iedere medewerker werkt 9 uur per dag met uitzondering van vakantieperiodes waarin PM soms een half uur langer werken om aan de BKR te kunnen voldoen.

Voor zowel het kdv als de bso geldt dat wij werken met gediplomeerde, enthousiaste en betrokken beroepskrachten die overigens ook al jaren bij Banjer werken. Ons verloop is dan ook minimaal. Iedere beroepskracht werkt op een eigen stamgroep. Ook werken wij met een vaste oproepkracht die jarenlange ervaring bij Banjer heeft opgedaan. De voertaal binnen onze opvang is Nederlands.

Verder maken wij incidenteel gebruik van mensen met een bepaalde expertise die wij zelf niet kunnen bieden. Hierbij valt te denken aan een judoleraar of muziekdocent die wij inhuren op tijdelijke basis om een aantal wekenlang, één uur per week les te komen geven. Op het kdv hebben wij in het verleden bijvoorbeeld gebruik gemaakt van een yogadocent en bij de bso van een tekenleraar. Verder maken wij geen gebruik van vrijwilligers of andere volwassenen bij de bso of kdv om ons te ondersteunen.

Als er al extra ondersteuning nodig is, wordt er aanspraak gemaakt op de directieleden. De directieleden springen in op het moment dat het hectisch is. Dit kan bijvoorbeeld voorkomen op het moment dat een kind een ongelukje heeft gehad en de beroepskracht extra handen kan gebruiken of wanneer een collega alleen op de groep staat, zij even naar de wc moet. De directieleden kunnen wanneer de beroepskrachten druk zijn met het kind dat een ongelukje heeft gehad, de andere kinderen een boekje voorlezen om de rust op de groep te bewaren.

11. Stagiaires

Het kan voorkomen dat er BOL-stagiaires worden ingezet. Stagiaires zijn medewerkers die nog bezig zijn met hun opleiding (meestal SPW-niveau 3 of 4) en hier ervaring opdoen. Deze BOL-stagiaires worden begeleid door een van de beroepskrachten die dit doen volgens een 'stagebegeleidingsplan'.

Stagiaires bieden ons ondersteuning. De wijze waarop dat gebeurt hangt af van het leerjaar waarin de stagiaire zich begeeft en het niveau dat iemand volgt. Een stagiaire in het 1e leerjaar niveau 3 biedt ons minder ondersteuning dan een 3^e of 4^e jaar niveau 4 stagiaire.

Taken en verantwoordelijkheden stagiaire BOL-opleiding niveau 3 en 4:

Stagiaires van een BOL-opleiding zijn boventallig en worden niet ingezet als beroepskracht, dat wil zeggen dat zij werken naast (afhankelijk van de groepsgrootte) een of twee beroepskrachten. Uitzondering hierop is het incidenteel vervangen van de vaste beroepskracht in geval van ziekte, tijdens vakantie van de student of tijdens het afleggen van de proeve van bekwaamheid als onderdeel van de opleiding; dit is alleen mogelijk vanaf het tweede leerjaar, alleen voor studenten niveau 3 en 4 en op basis van een arbeidsovereenkomst. De stagebegeleiding op de groep stelt de mate waarin iemand zelfstandig ondersteunende taken mag uitvoeren vast, op basis van haar eigen bevindingen en informatie van de begeleider vanuit de opleiding. De stagiaire kan bijvoorbeeld worden ingezet voor het begeleiden van knutsel- of spelactiviteiten; in eerste instantie onder begeleiding van een vaste beroepskracht en later, als zij voldoende ervaring heeft opgedaan ook zelfstandig. Ook kan zij worden ingezet om mede toezicht te houden op het buitenspelen.

Inzet bij verzorgende taken, zoals het verschonen van luiers, naar bed brengen en uit bed halen, het voorbereiden en geven van (fles) voeding, gebeurt in eerste instantie onder toezicht van een vaste beroepskracht. Op het moment dat de begeleidende beroepskracht en de begeleider vanuit de opleiding ervan overtuigd zijn dat de vaardigheden die hierbij noodzakelijk zijn voldoende beheerst worden, mag een stagiaire (Niveau 3 of 4) deze taken zelfstandig uitvoeren. Uiteraard blijft er altijd een beroepskracht in de buurt om mee te kunnen kijken.

12. Beleidsplan Veiligheid en Gezondheid

Elk jaar bespreken de leidinggevende de items veiligheid en gezondheid met de beroepskrachten. Aan de hand van de uitkomsten wordt er een beleidsplan gemaakt. In het beleid worden de grote en de kleine risico's beschreven hoe we daar in de praktijk mee om gaan. Het beleid wordt met de oudercommissie besproken. Tijdens het teamoverleg is het beleidsplan veiligheid en gezondheid een agendapunt om het beleid actueel te houden. Daarnaast lezen alle beroepskrachten jaarlijks alle beleidsplannen en protocollen door om hun kennis actueel en up-to-date te houden.

13. Tot slot

Als kdv en bso Banjer staan wij onder toezicht van:

- De inspectie kinderopvang van de gemeente Blaricum
- De oudercommissie
- De ouders c.q. verzorgers
- De brandweer met betrekking tot de brandveiligheid binnen het pand

Wij beschikken over een E.H.B.O.-verbandtrommel met een vastgestelde inhoud. Twee keer per jaar wordt er naar de inhoud gekeken en wordt een en ander aangevuld. Wij vinden het belangrijk dat alle medewerkers zich bewust zijn van richtlijnen en dat wij weten hoe te handelen bij ziekte of ongeval. Daarom hebben alle beroepskrachten een cursus 'EHBO bij kinderen' en reanimatie gevolgd. Deze herhalen wij jaarlijks. Tevens is er een vast aantal mensen dat een BHV-diploma heeft en ieder jaar een herhalingscursus volgt.

Uiteraard volgen wij af en toe cursussen buiten 'EHBO bij kinderen', BHV om, bijvoorbeeld ten aanzien van de 'Vier pedagogische basisdoelen' eind 2016 en in februari 2018 of over de 'Meldcode kindermishandeling' eind 2017, om zo scherp en up-to-date te blijven ten aanzien van actuele ontwerpen die belangrijk zijn binnen de kinderopvang. Op deze manier ondersteunen wij onze beroepskrachten zodat zij beschikken over adequate vakkennis.

Tijdens vergaderingen bespreken wij bijvoorbeeld casussen met elkaar die betrekking hebben op de Meldcode kindermishandeling door een ouder c.q. verzorger maar ook door een collega. Daarnaast zitten wij maandelijks op groepsniveau bij elkaar om de Meldcode intern actueel te houden.